Р Е Ш Е Н И Е
№ 45371

гр. София, 18.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 85 състав,** в публично заседание на 19.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **8318** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 от Закона за държавния служител /ЗДСл/ във връзка с чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба с вх. № 19442/04.08.2025 г. по описа на Административен съд София-град в ЧАСТТА Й, подадена от М. Т. В. - С. срещу заповед № ЧР-П-26/22.07.2025 г. на министъра на енергетиката на Република Б. /съгласно определение от 20.10.2025 г./.

В жалбата са изложени доводи за нищожност на административния акт поради липса на компетентност на издателя му към датата на неговото подписване. При условията на евентуалност се релевират съображения за незаконосъобразност на оспорената заповед поради постановяването ѝ при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Поддържа се, че не е налице реално съкращаване на длъжността, тъй като функциите и задачите ѝ не са отпаднали, а продължават да се осъществяват в структурата на ведомството чрез разкриване на две нови дирекции. Сочи се, че оспорващата има 39 г. общ трудов стаж, от които над 23 г. в Министерството на енергетиката в една и съща дирекция, макар и с различно наименование, притежава най-високия ранг за длъжността – I старши ранг, винаги е получавала високи оценки за служебната си дейност и е изпълнявала специфични и отговорни функции, включително поддържане на Публичния регистър, публикуване на данни на Портала за отворени данни, вписване на информация в Интегрираната информационна система на държавната администрация, участие в подготовката на доклада за състоянието на администрацията и дейности по Националния план за възстановяване и устойчивост. Изтъква се, че в същия отдел, в други отдели на дирекцията са останали свободни щатни бройки за експертни длъжности,

включително незаета бройка за длъжност „старши експерт“ и „държавен експерт“ в същия отдел, а органът по назначаването е съкратил заета щатна бройка „главен експерт“. Допълва, че в дирекцията се разкриват нови бройки на позиции „главен експерт“ и „старши експерт“ с характеристики без съществено различие със заеманата от жалбоподателя длъжнист. Навеждат се оплаквания за нарушение на принципите по чл. 6, чл. 8, ал. 2, чл. 12 и чл. 13 от АПК. Моли да бъде прогласена нищожността на заповедта, алтернативно – същата да бъде отменена като незаконосъобразна, както и възстановяване на заеманата преди прекратяването длъжност. Претендира се присъждане на направените по делото разноски за заплатено адвокатско възнаграждение.
С уточнение от 09.09.2025 г. след предоставена от съда възможност жалбоподателят е уточнил, че не се оспорва отказ за възстановяване на заеманата длъжност.
В открито съдебно заседание жалбоподателят М. Т. В. - С., редовно призован, се явява лично и се представлява. Поддържа се жалбата и моли да бъде уважена. Представя списък на разноските.
В писмени бележки излага подробни съображения, че заповедта е издадена незаконосъобразно. Същата била подписана от министъра, който не бил на територията на страната към този момент. В дирекцията имало свободни щатни бройки, които не били засегнати от утвърденото длъжностно разписание. Формално в отдела имало незаета длъжност „държавен експерт“, а незаетата длъжност „старши експерт“ бил с идентични с нейните задължения и функции, със занижени изисквания за заемането спрямо закритата. Позовава се на съдебна практика. Отделно, акцентира, че незаетият щат на длъжността „старши експерт“ бил запазен въпреки намаляване на броя длъжности „главен експерт“, като сочи и, че по отношение на длъжността „старши експерт“ били представено документи за провеждане на конкурс. Нарушена била целта – след съкращаване да останат служители с по-висока квалификация и професионални умения, като се оптимизира работата, дейността се възложи на по-малко на брой, но по-квалифицирани служители.
Ответникът - министърът на енергетиката, редовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.
В писмени бележки посочва, че съкращаването на длъжността е реално осъществено въз основа на новото длъжностно разписание, влязло в сила на 22.07.2025 г., с което щатните бройки за длъжността „главен експерт“ в отдел „Сигурност и контрол в конвенционалната енергетика“, дирекция „Сигурност на енергоснабдяването и управление при кризисни ситуации“, са редуцирани от пет на четири. Неоснователно било възражението, че органът е длъжен да проведе подбор между всички служители на едноименната длъжност. Не възниквало и задължение на органа по назначаването да предложи на засегнатия служител друга свободна длъжност, вкл. длъжност в друго звено или с различно наименование. Наличието на свободни бройки не обезсилвало реалното съкращаване на конкретната длъжност. Направен е изводът, че заповедта е издадена законосъобразно.
Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, след като обсъди доводите на страните и прецени събрания по делото доказателствен материал, приема за установена следната фактическа страна:
Не е спорно, че М. Т. В. - С. е заемала длъжността „главен експерт“ в отдел „Сигурност и контрол в конвенционалната енергетика“ /СККЕ/, дирекция „Сигурност на енергоснабдяването и управление при кризисни ситуации“ /СЕУКС/ в специализираната администрация на Министерството на енергетиката /МЕ/, с присъден ранг I старши.
Съгласно действалото преди издаване на оспорения акт длъжностно разписание на МЕ, утвърдено със заповед № Е-РД-16-208/31.03.2025 г. на министъра на енергетиката, в сила от

01.04.2025 г., общата численост на персонала на министерството е била 196 щатни бройки, от които 120 щ. бр. в специализираната администрация. В структурата на дирекция СЕУКС с обща численост 23 щ. бр. са били обособени три отдела: отдел „Управление при кризисни ситуации и отбранително-мобилизационна подготовка“ /УКСОМП/ – 6 щ. бр., отдел СККЕ – 10 щ. бр., и отдел „Сигурност в ядрената енергетика“ /СЯЕ/ – 6 щ. бр. В отдел СККЕ по щат са били предвидени 10 щатни бройки, разпределени, както следва: 1 бр. „началник на отдел“, 3 бр. „държавен експерт“, 5 бр. „главен експерт“ и 1 бр. „старши експерт“ /вакантна позиция/. Петте щатни бройки за длъжността „главен експерт“ са били реално заети от държавни служители - П.-Б., Маутнер, Ц., Т. и М. Т. В. - С..

С Постановление № 119 на МС от 2025 г. е приет нов Устройствен правилник /УП/ на МЕ, с който общата численост на персонала е 214 щ. бр., от които 23 щ. бр. в дирекция СЕУКС, запазена като структура и численост.

Във връзка с влизането в сила на новия УП главният секретар на МЕ е изготвила докладна записка с рег. № Е-93-00-908/14.07.2025 г. до министъра на енергетиката относно утвърждаване на ново длъжностно разписание и персонални промени по административни звена. В докладната записка е изложено, че с новия УП не е предвидена промяна на наименованието или щатната численост на дирекция СЕУКС, поради което с оглед по-равномерното разпределение на числеността на отделите в дирекция СЕУКС и извеждането на развитието на ядрената енергетика като приоритетна цел на министерството, съгласувано с директора на дирекцията, се предлага намаляване на щатната численост на отдел СККЕ от 10 щ. бр. на 8 щ. бр., ведно с увеличаване на щатната численост на отдел СЯЕ щ. бр. от 6 на 8 щ. бр..

Със заповед № Е-РД-16-341/14.07.2025 г. на министъра на енергетиката е изменено длъжностното разписание на МЕ, считано от 22.07.2025 г., като в т. 17.1 изрично е разпоредено намаляване на числеността на отдел СККЕ от 10 щ. бр. на 8 щ. бр. чрез съкращаване на 1 щ. бр. за длъжността „главен експерт“ и 1 щ. бр. за длъжността „старши експерт“, а в т. 17.2 е разпоредено увеличаване на числеността на отдел СЯЕ от 6 щ. бр. на 8 щ. бр. чрез създаване на 1 щ. бр. „главен експерт“ и 1 щ. бр. „старши експерт“.

Със заповед № Е-РД-16-342/14.07.2025 г. на министъра на енергетиката е утвърдено ново длъжностно разписание на МЕ, в сила от 22.07.2025 г. /приложение № 1 към заповедта/. В утвърденото ново разписание за отдел СККЕ към дирекция СЕУКС са предвидени общо 8 щ. бр., от които: 1 бр. „началник на отдел“, 3 бр. „държавен експерт“ и 4 бр. „главен експерт“, като длъжността „старши експерт“ е отпаднала изцяло. В поименното разписание на длъжностите в сила от 22.07.2025 г. четирите щатни бройки за „главен експерт“ в отдел СККЕ са определени за заемане от държавните служители П.-Б., Маутнер, Ц. и Т.. Видно от това разписание са заети само две от длъжностите „държавен експерт“, а третата е вакантна.

Въз основа на утвърденото длъжностно разписание министърът на енергетиката е издал оспорената заповед № ЧР-П-26/22.07.2025 г., с която на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл е прекратил служебното правоотношение на жалбоподателя М. Т. В. - С., считано от 22.07.2025 г., поради съкращаване на длъжността. Като фактически основания в заповедта е посочено намаляването на щатната численост на отдел СККЕ от 10 щ. бр. на 8 щ. бр., намаляването на бройките за „главен експерт“ от 5 щ. бр. на 4 щ. бр. и обстоятелството, че макар длъжността да фигурира като нормативно определена позиция и система от функции, задължения и изисквания, броят на служителите, които я изпълняват, е редуциран. С оспорената заповед е наредено и изплащане на обезщетение по чл. 106, ал. 4 ЗДСл за неспазен срок на предизвестие в размер на една основна месечна заплата и по чл. 61 ЗДСл за 5 дни неизползван отпуск за 2025 г. Заповедта е връчена лично на служителя на 22.07.2025 г.

По делото е изслушано заключение на назначената съдебна експертиза, изготвено обективно и в съответствие със събрания по делото писмен доказателствен материал. Установява се, че с новото длъжностно разписание от 22.07.2025 г. длъжността „главен експерт“ в отдел СККЕ е намалена с 1 щ. бр.– от 5 щ. бр. на 4 щ. бр., като се заема от 4 служители. Посочва се, че няма утвърдени длъжностни характеристики за отдела, поради което същият е запазил своята функционална характеристика. Анализирани са варианти на длъжностни характеристики, като въз основа на тях е напавен извод, че длъжността „главен експерт“ фигурира като нормативно определена позиция, обхватът и обемът на изпълняваните дейности от главните експерти в отдел СКЕЕ, дирекция СЕУКС, бил непроменен. Намален бил единствено броят на длъжностите, съответно лицата, ангажирани с изпълнението на цитираната длъжност.
Вещото лице констатира, че към 22.07.2025 г. в отдел СККЕ е била налице 1 свободна щ. бр. за длъжността „държавен експерт“, освободена на 13.06.2025 г. поради прекратяване на правоотношението на заемалия я служител на основание придобито право на пенсия. След подробен сравнителен анализ се установява от вещото лице, че длъжността „държавен експерт“ се намира на по-високо длъжностно ниво /ниво 5, експертно ниво 1Б/ спрямо заеманата от жалбоподателя длъжност „главен експерт“ /ниво 6, експертно ниво 2/ и за нея Класификаторът на длъжностите в администрацията /КДА/ установява по-високи минимални изисквания: образователна степен „магистър“, минимум 4 г. професионален опит и минимален ранг II младши спрямо „бакалавър“, 3 г. опит и III младши ранг за „главен експерт“, като в длъжностната характеристика за държавен експерт било въведено и специфично професионално направление „Енергетика“. В приложенията към експертизата подробно вещото лице е обсъдило сходствата и различията между двете длъжности.
По отношение на свободните бройки в отдел СЯЕ /1 „главен експерт“ и 1 „старши експерт“/ и в новосъздадения отдел „Мониторинг и верификация“ в дирекция ИПЕ спрямо длъжността, която заема жалбоподателят преди прекратяване на служебното му правоотношение, вещото лице е констатирало съществени различия в основните цели, областите на дейност и преките задължения – в отдел СЯЕ дейностите са насочени към управление на ядрено-горивния цикъл, управление на радиоактивните отпадъци и отработеното ядрено гориво, и техническото състояние на АЕЦ, а в отдел „Мониторинг и верификация“ на дирекция ИПЕ – към администриране на процедури за безвъзмездна финансова помощ, финансови инструменти, наблюдение и верификация за финансиране на мерки, свързани с енергийната ефективност, енергия от възобновяеми източници и енергийна сигурност.
Относно функциите на главен експерт М. в отдел УКСОМП, дирекция СЕУКС експертизата установява, че същият е назначен на длъжността на 01.05.2025 г. със специфични функции по защита на критичната инфраструктура и управление при кризи, а изготвените от него 8 броя преписки са съгласувани с началника на отдел СККЕ, без да е отразено в какво качество последният е сторил това.
В открито съдебно заседание вещото лице обяснява, че е направила сравнителен анализ най-общо, тъй като отдел „Мониторинг и верификация“ и „Сигурност в ядрената енергетика“ са с различни функции, като било допустимо сравнителен анализ, когато функциите са в едно звено. Пояснява, че функциите в отдела на жалбоподателя са запазени, няма изменение и разпределение, няма нови функции, запазват се функциите на отдела и на служителите, които са останали да работят там.
По делото е изслушано и заключението на назначената допълнителна съдебна експертиза, изготвено обективно и в съответствие със събрания по делото писмен доказателствен материал. Изяснява се в детайли съдържанието на преките задължения на жалбоподателя съгласно

връчената ѝ длъжностна характеристика вариант № 1 от 22.08.2022 г. /изпълнение на контролни функции на министъра по прилагане на реда и техническите условия за дяловото разпределение на топлинна енергия, поддържане на публичния регистър на лицата, извършващи услуги по дялово разпределение на топлинна енергия, актуализира и отразява промените в публичния регистър, съхранява партидните досиета на регистрираните лица по чл. 139а ЗЕ, и е извършена съпоставка с длъжностните характеристики за „старши експерт“ и варианти на длъжностните характеристики длъжността „главен експерт“ в отдел СККЕ, подробно описани и в приложения от 1 до 4, като е уточнено пълно съвпадение с основната цел на длъжността, областите на дейност и преките задължения с вариант № 4 на длъжностна характеристика за отдел СККЕ. Установява се, че длъжността „старши експерт“ в отдел СККЕ е съществувала в щатното разписание от 12.04.2017 г. и е премахната с новото разписание, в сила от 22.07.2025 г., поради което съдът следва именно тук да посочи, че в тази част експертното заключение не подлежи на подробно обсъждане, тъй като няма длъжност „старши експерт“ в отдел СККЕ по отношение на която да се извършва сравнение със съкратената длъжност като система от функции, задължения и изисквания.

Сочи се от вещото лице, че между длъжностната характеристика вариант 4 и характеристиката на длъжността „старши експерт“ не съществуват различия в преките задачи, основната цел, областите на дейност. В съдебно заседание и предвид изложеното в експертното заключение вещото лице уточнява, че М. /преди 01.05.2025 г. на длъжност „главен специалист“ в отдел УКСОМП/ извършва проверки по жалби и сигнали на потребители на ел. енергия, на народни представители по повод твърдения за незаконосъобразни действия на електроразпределителните дружества и мрежи съгласно т. 9 от длъжностната му характеристика, като са му възлагани задачи от директора на дирекцията или прекия му ръководител, както и от началника на отдел СККЕ.

Въз основа на установената фактическа обстановка Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав формира следните правни изводи:

Жалбата е допустима - подадена в срока по чл. 149, ал. 1 АПК от лице с правен интерес срещу индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 1 АПК, който го засяга неблагоприятно и подлежи на съдебен контрол.

Разгледана по същество, е НЕОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, заповедта е издадена от компетентен административен орган – органа по назначаване, съгласно чл. 108, ал. 1 ЗДСл във връзка с чл. 42, ал. 5 от Закона за администрацията. Недоказано остана твърдението на жалбоподателя, че министърът на енергетиката към датата на издаване на оспорената заповед не е бил на територията на Република Б.. С оглед разпределената доказателствена тежест жалбоподателят не оспорва и подписването на заповедта с валиден квалифициран електронен подпис и не отправи доказателствени искания относно изясняване на този факт.

При това се формира извод, че не е налице основание за прогласяване на нищожността на заповедта съгласно чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, заповедта е издадена в установената писмена форма.

Съдържа правното основание за прекратяване, дължимите обезщетения по чл. 61, ал. 2 и чл. 106, ал. 4 ЗДСл и придобития ранг на държавна служба - I старши, съгласно чл. 108, ал. 1 ЗДСл. Посочени са длъжността, която заема жалбоподателят, и причините за прекратяване на служебното правоотношение - съкращаване на длъжността, като органът се позовава на длъжностното разписание в сила от 22.07.2025 г. Мотивите за съкращаване на длъжността могат да се изведат от административната преписка, конкретно от докладна записка от 14.07.2025 г. на главния секретар на Министерството на енергетиката и новото длъжностно разписание на МЕ.

Съгласно все още актуалното ТР № 16 от 31.03.1975 г., ОСГК на ВС, мотивите „не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение… като е възможно мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт“.
В този смисъл не е налице основанието за отмяна на акта съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 АПК.
На трето място, при издаването на оспорената заповед не са допуснати съществени процесуални нарушения.
На 14.07.2025 г. е съставена от главния секретар на Министерството на енергетиката докладна записка, с която се обосновава и се предлага конкретната промяна. Спазени са разпоредбите на чл. 14, ал. 1 и ал. 2 от Наредба за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията.
На основание чл. 11, т. 1 от Устройствения правилник на МЕ министърът на енергетиката е утвърдил длъжностното разписание, в сила от 22.07.2025 г., с което се реализира промяна в дирекция СЕУКС, конкретно в отдели СККЕ и СЯЕ, както следва: намаляване на числеността на отдел СККЕ от 10 щ. бр. на 8 щ. бр. чрез съкращаване на 1 щатна бройка за длъжността „главен експерт“ и 1 щ. бр. за длъжността „старши експерт“, увеличаване на числеността на отдел СЯЕ от 6 щ. бр. на 8 щ. бр. чрез създаване на 1 щ. бр. „главен експерт“ и 1 щ. бр. „старши експерт“. Следва да бъде отбелязано, че е недопустимо съдът да упражнява косвен контрол за законосъобразност на утвърденото щатно разписание.
В ЗДСл не е установена задължителна процедура за предварително изслушване или минимален срок между утвърждаването на разписанието и издаването на заповедта за прекратяване /така вж. решение по адм. дело № 416/2015 г. на Административен съд – Хасково, оставено в сила с решение по адм. дело № 5777/2016 г. на ВАС /. Не е налице нарушение за неспазен срок на предизвестие, доколкото изискването не е абсолютно, а съгласно чл. 106, ал. 4 ЗДСл е определено и обезщетение за това.
Неоснователно е и възражението за нарушение на чл. 13 АПК поради липса на предварително оповестени критерии за подбор. ЗДСл не предвижда задължение органът по назначаването да извършва подбор при прекратяване на служебно правоотношение на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 от с. з., поради което липсата на предварително установени правила за подбор не нарушава чл. 13 АПК /така вж. решение на ВАС по адм. д. № 6321/2024 г./. Преценката за това, кои от служителите, изпълняващи една и съща съкращавана длъжност, ще останат на работа на друга длъжност и на кои служебните правоотношения ще бъдат прекратени, попада изцяло в сферата на оперативната самостоятелност на органа и не може да бъде контролирана от съда. Само за пълнота, следва да се посочи, че съкращаването на длъността не касае личността, която е заема, или иначе казано – съкращението не е обусловено от персоналния субстрат.
Ирелевантно е, че в дирекцията от специализираната администрация на МЕ СЕУКС, отдел СККЕ има вакантна 1 щ. бр. длъжност „държавен експерт“, в отдел СЯЕ също има вакантни 2 щ. бр. длъжности – „главен експерт“ и „старши експерт“ след утвърждаване на длъжностното разписание, в отдел УКСОМП има една свободна длъжност „главен специалист“, а не, както сочи жалбоподателят – главен експерт, предвид утвърждаването на длъжностното разписание, както и, че с новия УП на МЕ е създадена нова дирекция „Изпълнение на проекти в енергетиката“ /ИПЕ/ и за периода от 20.04.2026 г. до 04.05.2026 г., почти година след издаването на оспорената заповед, е обявен конкурс за 1 щатна бройка за длъжността „старши експерт“ в отдел СККЕ, дирекция СЕУКС. За органа не съществува задължение да предложи на жалбоподателя друга свободна или

подходяща длъжност в рамките на същата администрация /така вж. решение по адм. дело № 5749/2024 г. на ВАС/.
В този смисъл не е налице основанието за отмяна на акта съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 АПК.
На четвърто място, оспорената заповед е издадена в съответствие с материалния закон.
Съгласно чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение с едномесечно предизвестие при съкращаване на длъжността.
Действително, за съда липсва компетентност да контролира по същество извършената в условията на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл преценка на административния орган, но това не изключва възможността за осъществяване на съдебен контрол за законосъобразност по основанията за оспорване по чл. 146, т. 1 - т. 5 АПК, независимо дали органът е действал в условията на оперативна самостоятелност - чл. 169 от АПК. В тази връзка съдебният контрол за законосъобразност на административния акт включва и въпроса дали административният орган е упражнил превратно своите правомощия в несъответствие с целта на закона /в този смисъл решение по адм. дело № 6320/2024 г. на ВАС/. Това е така, тъй като правото на органа по назначаване на оперативна самостоятелност не е абсолютно и самоцелно. Органът по назначаването е задължен да упражнява правомощията си добросъвестно и разумно, подчинено на легитимни цели, каквато е постигане на ефикасно функциониране на администрацията посредством оптимизиране на дейността й /в този смисъл решение по адм. д. № 4137/2025 г. на ВАС/. Следва да бъде посочено обаче, че при осъществяване на съдебния контрол не се замества организационната преценка на органа и не се изследва притежава ли жалбоподателят висока квалификация и какви са получените от него атестационни оценки /в случая – „изпълнението надвишава изискванията“/, което като факти не се оспорват.
Легална дефиниция на понятието „длъжност в администрацията“ се съдържа в чл. 2, ал. 1 от Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията, а именно - длъжност в администрацията е нормативно определена позиция, която се заема по служебно или по трудово правоотношение, включително по правоотношение, възникнало на основание на Закона за Министерството на вътрешните работи, на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република Б., на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, на Закона за митниците или на Закона за дипломатическата служба, въз основа на определени изисквания и критерии, свързана е с конкретен вид дейност на лицето, което я заема, и се изразява в система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностна характеристика.
За да бъде съкратена една длъжност по смисъла на цитираната разпоредба, трябва да са налице кумулативно две предпоставки: 1. длъжността вече да не фигурира като наименование /нормативно определена позиция/ в длъжностното разписание на административната единица или ако съществува, то да е намален броят на длъжностите, при запазване на системата от функции, задължения и изисквания, т. е. намалява се броят на служителите, които изпълняват длъжността, но тя остава да съществува и 2. длъжността като системата от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностната характеристика, вече да не съществува /решение по адм. дело № 3528/2026 г. на ВАС/.
Предвид доказателствата по делото, в сила от 01.04.2025 г., отдел СККЕ в СЕУКС, има общо 10 щ. бр., от които: 1 бр. „началник на отдел“, 3 бр. „държавен експерт“, 5 бр. „главен експерт“, 1 бр. „старши експерт“, като жалбоподателят заема една от длъжностите „главен експерт“. С утвърденото ново щатно разписание в сила от 22.07.2025 г. за отдел СККЕ към дирекция СЕУКС са предвидени общо 8 щ. бр., от които: 1 бр. „началник на отдел“, 3 бр. „държавен експерт“ и 4 бр. „главен експерт“, като длъжността „старши експерт“ е отпаднала изцяло.

В случая е безспорно, че длъжността „главен експерт“, заемана от жалбоподателя, като наименование продължава да съществува отдел СККЕ в дирекция СЕУКС, но се намалява броят на служителите, които я заемат /количествено съкращаване на длъжнотта/. Възражение, че при количествено намаляване на няколко едноименни бройки се поставя изискване всички функции да престанат да се изпълняват въобще, не се споделя, тъй като би обезсмислило самата законова хипотеза. Или иначе казано, ако се сподели подобна теза, то всяко реално числено съкращаване би било недопустимо, когато останалите служители продължават да изпълняват дейността на административното звено.

Представени са длъжностни характеристики относно длъжността „главен експерт“ в отдел СККЕ, като в една от тях, утвърдена на 22.08.2022 г., се посочва – осъществяване изпълнението на контролните функции на министъра на енергетиката по отношение на техническото състояние и експлоатация на енергийните обекти, реда и условията за топлоснабдяване, прекратяване на топлоподаването, прилагане на дяловото разпределение на топлинната енергия на топлофикационни дружества, изпълнение на задължението за набиране и съхраняване на резервите от горива и други; във втората, утвърдена на 23.11.2021 г. - осъществяване изпълнението на контролните функции на министъра на енергетиката по отношение на техническото състояние и експлоатация на енергийните обекти, изпълнение на задължението за набиране и съхраняване на резервите от горива и други, необходими за сигурно и непрекъснато снабдяване с енергия и спазването на отрасловите правила за безопасност и здраве при работа с електрически или неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи, електрически мрежи, топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения; в третата, утвърдена на 08.08.2024 г. - осъществяване изпълнението на контролните функции на министъра на енергетиката по отношение на техническото състояние и експлоатация на енергийните обекти, реда и условията за топлоснабдяване, прекратяване на топлоподаването и за правилното прилагане на дялово разпределение на топлинна енергия от лица, регистрирани по чл. 139а ЗЕ; в четвъртата, утвърдена на 25.02.2025 г. - осъществяване изпълнението на контролните функции на министъра на енергетиката по отношение на изпълнението на задължението за набиране и съхраняване на резервите от горива, необходими за сигурно и непрекъснато снабдяване с енергия, въвеждане на ограничителен режим и временно прекъсване на снабдяването с енергия, разработване на национална оценка на риска за сигурността на доставките на газ в Б. /вариант 4 от експертизата/. Видно от длъжностните характеристики, с изключение на утвърдената на 22.08.2022 г., се констатира различие между някои от функциите и преките задължения на длъжностите „главен експерт“ в отдела с тези на жалбоподателя. Нещо повече, от събрания доказателствен материал се обуславя изводът, че длъжността, заемана от жалбоподателя, престава да съществува като система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностната му характеристика /качествено съкращаване на длъжността/.

Без значение е обстоятелството, че в същата дирекция, но в друг отдел СЯЕ, се откриват нови длъжности, като се запазва общата численост, доколкото при сравнение на длъжностните характеристики на длъжностите „главен експерт“ в отдел СККЕ и отдел СЯЕ, съответно на длъжностите „главен експерт“ в отдел СККЕ и „старши експерт“ в отдел СЯЕ не се установява припокриване на длъжността като система от функции и задължения и изисквания за заемане на тази длъжност. Вещото лице констатира съществени различия в длъжностите, като следва да се отбележи, че единствено за длъжността „главен експерт“ в отдел СЯЕ е предвидено задължение за даване на отговори по запитвания на физически и юридически лица, което отчасти се препокрива със задължението и на жалбоподателя. При това се опровергава изводът за формално съкращаване на длъжността на жалбоподателя.

Без значение е и, че в отдел СККЕ има 1 щ. бр. длъжност „държавен експерт“, доколкото за заемането й видно от експертното заключение са поставени по-големи изисквания, а и се установяват различия при анализа на основните цели, области на дейност и преки задължения. Без значение е и, че в отдел УКСОМП към дирекция СЕУКС има вакантна длъжност, доколкото се установи, че тя е на „главен специалист“, която предвид дефиницията, дадена с чл. 9, ал. 2 от Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията, не подлежи на сравнителен анализ за целите на настоящото съдебно производство с длъжността, която е съкратена.
Що се отнася и до създаването на изцяло нова дирекция ИПЕ като част от специализираната администрация, следва да бъде посочено, че ясно в чл. 24 от УП на МЕ са разписани функциите и дейностите й, различаващи се съществено от тези на дирекция СЕУКС съгласно чл. 27 от УП на МЕ, поради което не се следва съпоставяне на длъжността, заемана от жалбоподателя, с длъжностите от новосъздадената дирекция, независимо че в нея има и длъжност „главен експерт“, вкл. и в отдел „Мониторинг и верификация“. Дори и да се приеме, че се следва сравнителен анализ, какъвто е извършило и вещото лице, се формира извод, че различията в системата от функции, задължения и изисквания на дирекциите, са съществени.
Следва да се подчертае и, че промяната в длъжностното разписание се анализира по отношение на конкретната дирекция СЕУКС. В противен случай би било нерационално да се извършва съдебен контрол, сравнявайки всички длъжности от отделните административни звена особено в администрации с по-голям брой звена, каквато е процесната.
Съществуването на длъжности със същото наименование в други отдели на дирекцията или в друга дирекция от специализираната администрация на МЕ не опровергава реалното съкращаване на длъжността, преценявайки установената разлика както във функциите и задълженията като система, така и относно изискванията за заемане на длъжността, утвърдени с длъжностната характеристика, съответно – на техните функционални характеристики.
Не се доказва прикрито заместване на конкретната съкратена щатна бройка, нито би могло да се направи извод, че посредством временното възлагане на определени функции, задачи и преки задължения, присъщи на съкратената длъжност, на други служители, външен или командирован ресурс, се създава нова бройка /така вж. решение по адм. дело № 6209/2021 г. на ВАС/. Не се споделя възражението, че лицето М., на длъжност „главен експерт“ в отдел УКСОМП, дирекция СЕУКС, за периода от 24.04.2025 г. до 31.01.2026 г., е изпълнявало функциите и задълженията на жалбоподателя, като видно от допълнителното експертно заключение, изслушано по делото, на това лице са възлагани задачи, разписани във връчената му длъжностна характеристика, които дори и да се приеме, че някои от тях се препокриват с тези на жалбоподателя /конкретно за проверки по жалби и сигнали на потребители на електрическа енергия/, те са изпълнявани и преди издаване на оспорваната заповед.
Дали някои от функциите и задълженията по длъжностна характеристика на жалбоподателя се изпълняват от служители от други отдели на дирекцията от специализираната администрация в зависимост от тяхната компетентност, а не с оглед на назначението им в един или друг отдел, е изцяло съобразено с действащата организация на работа, като възлагането на задачи и преки задължения от един отдел на служители от друг отдел не подлежи на обсъждане в настоящото производство, а изцяло касае служителите, на които са възложени тези задачи и преки задължения, които не са включени в длъжностната им характеристика. Запазването на някои от функциите и задълженията, които е имал жалбоподателят, и изпълнението им чрез останалия вътрешен капацитет не опровергава извода за реално съкращаване на щата.
Не без значение е и, че видно от длъжностната характеристика на В. М., „главен експерт“ в отдел

УКСОМП, дирекция СЕУКС, длъжността му е свързана предимно със задължения, касаещи защитата на критичната инфраструктура, управлението при кризисни ситуации и защитата при бедствия в сектор „Енергетика“, каквито задължения липсват в длъжностната характеристика на жалбоподателя. Следва да се отбележи и, че жалбоподателят е изискал длъжностни характеристики на длъжността „главен експерт“ в отдел УКСОМП към дирекция СЕУКС, за да бъде извършено сравнение на системата от функции, задължения и изисквания спрямо тези на заеманата от него длъжност, като следва да бъде посочено, че съгласно утвърденото длъжностно разписание в сила от 22.07.2025 г. и поименното длъжностно разписание се констатира заемането на 3 щ. бр. от длъжността „главен експерт“, каквато е съществувала и съгласно длъжностното разписание в сила от 01.04.2025 г., поради което не се констатира промяна, изискваща извършване на въпросното сравнение.
Следва да бъде посочено и, че запазването на общата численост от 23 щатни бройки в дирекцията е правно ирелевантно /вж. решение по адм. д. № 5644/2023 г. на ВАС/. Предмет на преценка е броят на конкретния вид длъжност, а не - общият щат на административното звено. В случая е налице безспорно трансформиране на длъжността на жалбоподателя в друга длъжност от друг отдел, макар и в същата дирекция /така вж. решение по адм. дело № 4004/2009 г. на ВАС/.
Ирелевантни са фактите и обстоятелствата, касаещи извършването на дейностите в дирекцията на жалбоподателя, които са се осъществили през 2026 г., вкл. и за провеждане на конкурс за длъжност „старши експерт“, която с утвърденото длъжностно разписание в сила от 22.07.2025 г. е била премахната. Съдът съобрази и чл. 142, ал. 2 АПК, но с оглед конкретната фактическа обстановка тази норма не следва да се прилага самоцелно и в полза на едната страна, така че да се удовлетворят очакванията й, а да се извърши преценка, вкл. и с оглед периода на време, който е изминал, тъй като в противен случай всеки един факт независимо от отдалечеността от времето си би оказал влияние и съществено би променил свързаните с него факти, а субективната интерпретация би създала привилегировано отношение на едната от страните в спора. Съгласно мотивите на решение по адм. д. № 6294/2014 г. на петчленен състав на ВАС последващите кадрови преобразувания са неотносими към законосъобразността на административния акт, преценявана съгласно чл. 142, ал. 1 АПК към момента на издаването му.
Ирелевантни за разглеждане на спора са обстоятелствата, че с нарочни заповеди на жалбоподателя са били възлагани различни функции и задължения, които не се покриват със системата от функции и задължения по длъжностна характеристика или целят допълването им. Възлагането на тези различни функции и задължения е инцидентно, поради което те не стават неизменна част от длъжностната му характеристика. При това осъществяване на тези различни функции и задължния от трети лица след издаване на оспорената заповед не обуславя извода за формално съкращаване на длъжността на жалбоподателя.
По изложените съображения се формира извод, че е налице реално съкращаване на длъжността по чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл, а не, както се твърди от жалбоподателя, преобразуване чрез формална промяна в наименованието и щатното разписание.
Оспорената заповед е издадена в съответствие с целта на закона, поради което и липсва основание за отмяната й съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 5 АПК. Осигурена е възможност органът по назначаването да организира структурата си и да определи общата си численост съгласно действителните му бюджет, потребности и цели, които следва да осъществи. Без значение е дали органът е можел да избере друг модел на организация, като аргументите, че е следвало да бъде направена организация, така че служебното правоотношение с жалбоподателя да не бъде прекратявано, не се споделят. Не е нарушен и принципът на съразмерност по чл. 6 АПК, като органът не е длъжен да запази служителя на премахнатата бройка или да възприеме

предпочитан от него организационен модел.
Извод: заповедта е издадена законосъобразно, поради което и жалбата срещу нея следва да бъде отхвърлена като неоснователна /чл. 172, ал. 2 АПК/.
Съгласно чл. 122, ал. 1 ЗДСл при отменяне на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение от органа по назначаването или от съда държавният служител се възстановява на предишната длъжност, ако се яви в съответната администрация в двуседмичен срок от влизането в сила на административния акт или на съдебното решение. Когато възстановен по реда на ал. 1 държавен служител не бъде допуснат да изпълнява съответната длъжност, той има право и на обезщетение в размер на основната му заплата от деня на явяването му на работа до действителното му допускане да изпълнява служебните си задължения /чл. 122, ал. 3 ЗДСл/. От тълкуването на цитираните разпоредби се следва изводът, че правото на държавния служител да бъде възстановен на заеманата от него длъжност е предвидено със закона, но то може да бъде реализирано при две кумулативни предпоставки - отмяната на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение и явяването на служителя в срок в съответната администрация, поради което и съдът не дължи произнасяне по искането за възстановяване, вкл. и доколкото в хода на настоящото съдебно производство жалбоподателят не го е мотивирал, а поддържа единствено искането си за отмяна на заповедта.
Разноски:
С оглед изхода от спора и на основание чл. 143, ал. 3 АПК във връзка с чл. 24, изр. първо НЗПП в полза на юридическото лице, в структурата на което е органът, издал оспореният акт /чл. 2, ал. 1 УП МЕ във връзка с § 1, т. 6 ДР АПК/, следва да бъде изплатено юрисконсултско възнаграждение в размер на 102,26 евро.
Така мотивиран, **Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Т. В. - С. срещу заповед № ЧР-П-26/22.07.2025 г. на министъра на енергетиката.
ОСЪЖДА М. Т. В. - С., ЕГН [ЕГН], с адрес – [населено място], [улица], ет. 4, да заплати на Министерство на енергетиката сумата в размер на 102,26 евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.
РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховен административен съд на Република Б. чрез Административен съд София-град.
ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: